

Voorwoord

Adjiedj Bakas over Stedenbouw na 2009

De meerderheid van de mensheid woont nu of zeer binnenkort in steden. Steden worden steeds groter, terwijl het platteland ontvolkt. Hoewel je op bepaalde plekken wel weer een revitalisering van het platteland ziet. Een stad blijft evenwel toekomst hebben. De stad blijft de plek waar mensen elkaar ontmoeten, uit willen gaan, waar grote evenementen plaatsvinden, spraakmakende tentoonstellingen en een knooppunt voor hoger onderwijs. Natuurlijk vindt steeds meer onderwijs digitaal plaats, maar voor fysieke onderwijsvormen blijft er een grote markt, en die zal primair in steden geconcentreerd blijven.

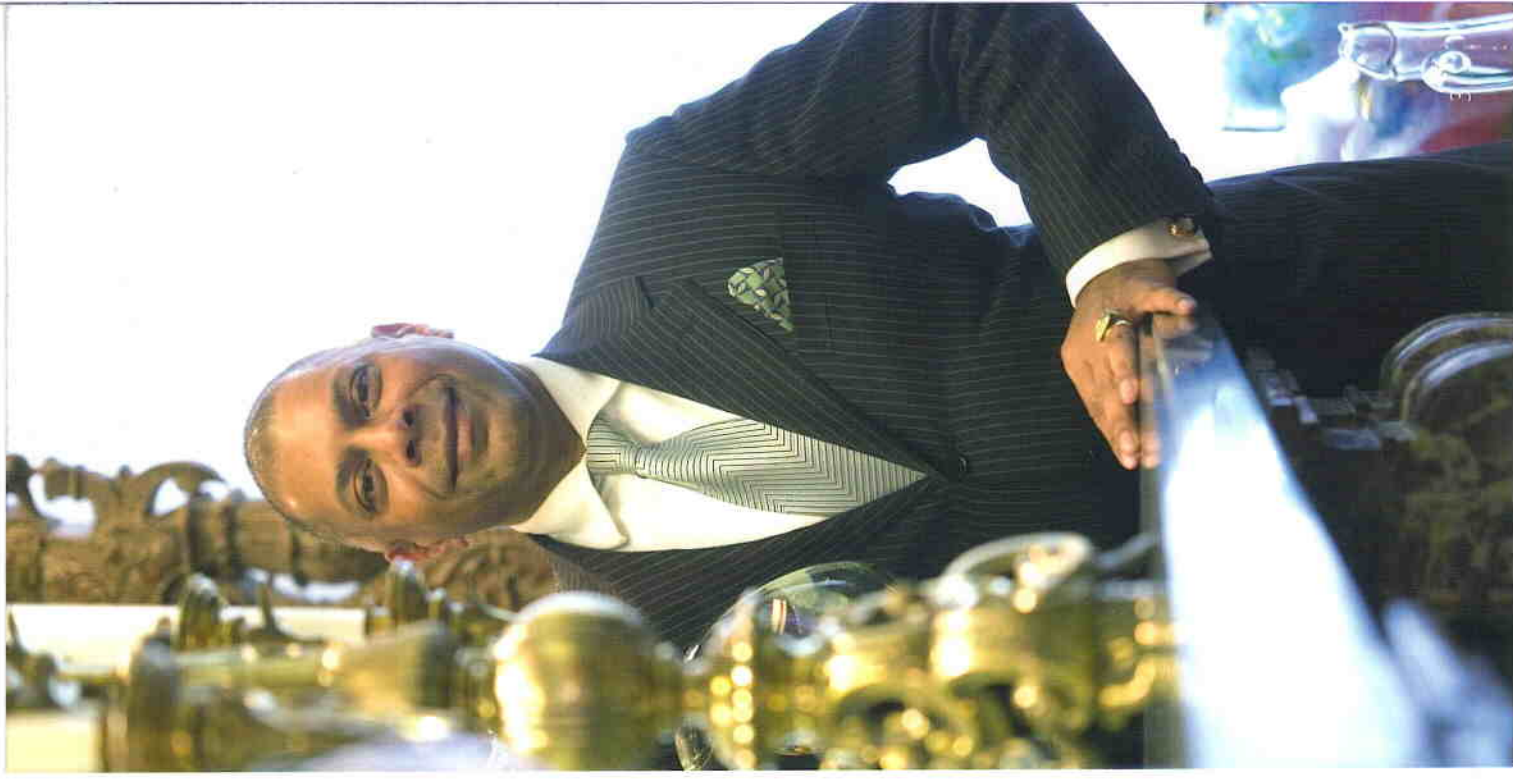
Naar andere bestemmingsplannen

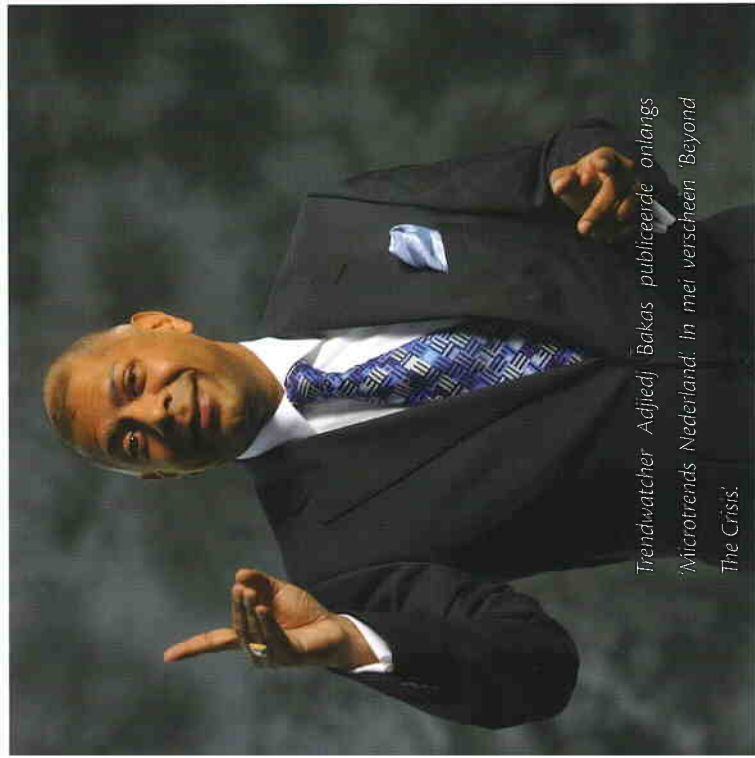
De stad van de toekomst voegt zich steeds meer naar de stelling van de toekomst. De stedeling gaat vaker van

huis uit werken. Woningen moeten daar op toegesonden zijn. Bestemmingsplannen ook. Ik ken steden waar mensen die van huis uit werken, beboet worden, omdat ze het bestemmingsplan zouden overtreden. Wijken met een woonfunctie, daar mag niet in gewerkt worden. Krankjorum. En dat terwijl we nu al meer dan 900.000 freelancers hebben en ook voor mensen in loondienst het aantrekkelijker wordt om een deel van de tijd thuis te werken. De huidige lage olieprijsen maken dat het thema energie nu tijdelijk minder op de publieke agenda staat. De energiebedrijven verlagen deze zomer hun tarieven zelfs met meer dan 20%. Maar er is een heldere wermatigheid. Als de economische crisis zijn dieptepunt heeft bereikt en de wereldeconomie weer aantrekt, gaan de olie- en daarmee de energieprijsen fors omhoog.

Stedeling werkt thuis

Voor werkgevers en werknemers wordt het dan aantrekkelijker om mensen een deel van de tijd thuis te laten werken en de moderne technologie maakt dat steeds makkelijker. De stedeling nu en straks logt thuis in op het netwerk op de zaak en kan een groot deel van het werk van huis uit doen, *homeshoring* heet dat in kringen van arbeidsmarkdeskundigen. *Offshoring* is het naar het buitenland verplaatsen van werk. Ik verwacht dat dit nu wel wat minder wordt. De globalisering maakt nu pas op de plaats en we krijgen een proces van *'slowbalization'*, dat ik beschrijf in mijn nieuwe boek *'Beyond The Crisis'*: Nationalisme en protectionisme nemen tijdelijk toe en dat betekent dat steden de komende tijd wat minder kosmopolitisch zullen worden dan ze voorheen waren. Veel (kennis)migranten keren terug naar

Trendwatcher Adhiej Bakas publiceert onlangs 'Microtrends Nederland'. In mei verscheen 'Beyond The Crisis'.

centreren zich in steden. Allerlei taken eenvoudiger en minder tijdrovend maken, is voor hen een schone zaak. Er zijn nu al banken waar je tot EUR 50.000,- krediet kan krijgen zonder dat er een mens aan te pas komt. Dat regelt een computer allemaal. Waarom kan een uitreksel bij de burgerlijke stand of een bouwvergunning voor een schuurtje in je tuin of een dakopbouw, dan niet door een computer verstrekt worden? Op alle tijden van de dag? E-government is een belangrijke vereiste voor de stedeling van de toekomst. Maar hij wil ook een huis dat weinig onderhoudt vraagt. Een appartement dat van binnen met zelfreinigende verf is beschilderd, is dan mooi. De zelfsturende stofzuiger ook, maar die wil geen drempels over of trappen beklauteren. Trapvrij en drempelvrij bouwen dus in de stad, ook prettig voor senioren.

hun herkomsten, de markt voor expat-appartementen wordt tijdelijk minder, maar de woningverhuurmarkt groeit. Mensen die nu niet kopen, omdat ze op lagere prijzen wachten, moeten toch iets en huren dus. Mensen die hun huis willen verkopen, maar hogere prijzen willen afwachten, bieden het nu tijdelijk te huur aan. In de stad van nu geldt: kopen is uit, huren is in.

Naar digitalisering van services

De stedeling van straks is druk-druk-druk. Een dezer dagen gepubliceerd onderzoek van Ruygrok Netpanel laat zien dat vooral dertigers lijden aan 'dertigers-stress'. Ze moeten zoveel, van zichzelf en van hun omgeving, klagen dat kinderen ze teveel energie kosten en dat ze niet voldoende toekomen aan de liefde en hun vrienden. Dertigers con-

vuil water en ander afval worden straks algen en andere beestjes ingezet. De natuur heroverft daarmee de stad. In de nieuwe wijk in Seoul zie je dat al: de flats zijn van onder tot boven begroeid met planten, honderden meters hoog en geheel groen. Door fotosynthese helpen ze op het gebied van energie en CO₂. De stedeling van de toekomst heeft straks de beschikking over stadsboerderijen en eigen moestuintjes. Philips komt al met eigen mini-kassen waarmee je straks thuis je eigen groenten kweekt. Architecten ontwerpen al flats met tussenetages waar groenten worden gekweekt. De voedselvoorziening krijgt nog een mooie impuls doordat planten straks groeien in water, vermengd met vitaminepreparaten.

De stedeling gaat straks niet voor elk wiswasje zijn huis meer uit. Doktersbezoek? Via de webcam en e-consult kan de dokter hem thuis bekijken. Bloedonderzoek? Je kan met een klein prikje je bloed afnemen, dat digitaal opsturen naar het lab (in India?) en de resultaten gaan daarna digitaal naar de dokter. Tot nu toe heeft de digitale revolutie van de laatste decennia niet geleid tot minder papiergebruik of minder mobiliteit, maar dat zou in de stad van nu wel kunnen gaan gebeuren.

Stad als decor van je leven

De stad wordt ook meer een decor voor het leven en de belevenissen van mensen. Het moet er allemaal mooi uitzien, gedecoreerd en geornamenteerd. Mensen willen gaan leven in hun dromen. Ze willen de buitenkant dan ook steeds meer naar de klok van hun binnenkant zetten. De stad heeft daarmee een interessante toekomst. ■